

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

VERSENYTANÁCS

Iktatási szám: Vj/038-8/2012.

A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa az Illés és Társai Ügyvédi Iroda (Budapest) által képviselt **MÁV Magyar Államvasutak Zártkörűen Működő Részvénytársaság** (Budapest) kérelmező összefonódás engedélyezése iránti kérelmére indult eljárásban, melyben további ügyfélként részt vett a szintén az Illés és Társai Ügyvédi Iroda által képviselt **Resti Kereskedelmi Zártkörűen Működő Részvénytársaság** (Budaörs) – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t .

A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa engedélyezi, hogy a MÁV Magyar Államvasutak Zrt. irányítást szerezzen a Resti Kereskedelmi Zrt. felett.

A határozat felülvizsgálatát a kézhezvételtől számított 30 napon belül a Fővárosi Törvényszéknek címzett, de a Versenytanácsnál benyújtható vagy ajánlott küldeményként postára adott keresettel lehet kérni. A Fővárosi Törvényszék a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart, mely kérelmet az ügyfél a keresetlevelében terjesztheti elő.

I n d o k o l á s

I.

A kérelmezett összefonódás

1. A MÁV Magyar Államvasutak Zrt. (a továbbiakban: MÁV Zrt. vagy kérelmező) és a Resti Kereskedelmi Zrt. (a továbbiakban: Resti Zrt. vagy kérelmezett) három további tulajdonosa, a Lázár és Fia Kft., a Resdan-Invest Kft. és a Kiron-Invest Kft. 2012. május 22-én részvény adásvételi szerződést kötött a Resti Zrt. törzstőkéjének 85,53%-át kitevő tulajdonrész megvásárlására. A tranzakció eredményeképp a MÁV Zrt. a Resti Zrt. egyedüli tulajdonosa lesz.

2. A MÁV Zrt. az 1. pont szerinti tranzakcióhoz – mint vállalkozások összefonódásához – 2012. május 23-án benyújtott kérelmében a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló, többször módosított 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) VI. fejezetének rendelkezései alapján a Gazdasági Versenyhivatal engedélyét kérte.

3. A kérelmezett összefonódás az Európai Unió Tanács 139/2004/EK rendelete¹ (a továbbiakban: fúziós rendelet) a felek nyilatkozatai alapján nem minősül közösségi léptékűnek.

II.

Az összefonódás résztvevői

A kérelmező MÁV Zrt. (MÁV csoport)

4. A MÁV egyedüli részvényese a Magyar Állam, az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény 3. § (1) bekezdése alapján a vállalkozás felett a Magyar Államot megillető tulajdonosi jogok és kötelezettségek összességét – ha törvény eltérően nem rendelkezik – az állami vagyon felügyeletéért felelős miniszter gyakorolja (a továbbiakban: Miniszter), aki e feladatát a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. (a továbbiakban: MNV Zrt.) útján látja el.

5. A MÁV Zrt. fő tevékenysége a vasúti szállítás, tevékenységi körébe tartozik továbbá az alaptevékenységhez szorosan kötődő termelő és szolgáltató tevékenységek széles skálája. Magyarországnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásával életbe lépő vasúti jogszabályi előírások nyomán a MÁV Zrt. fő tevékenységeit számvitelileg önálló üzletágakba szervezte (pályavasút, ingatlangazdálkodás, áruszállítás, személyszállítás, gépészet), melyek közül az utóbbi három funkciót külön vállalkozásokba szervezte: a MÁV Cargo (áru fuvarozás) 2006. január 1-jével, a MÁV-START Zrt. (személyszállítás) 2007. január 1-jével, a MÁV-TRAKCIÓ Zrt. (gördülőállomány kezelése) illetve a MÁV-GÉPÉSZET Zrt. (karbantartási és javítási munkák) 2008. január 1-jével kezdte meg működését.

6. A MÁV Cargo részvényeinek értékesítésére kiírt – 2007 novemberében zárult – nemzetközi tender eredményeként a társaság egyedüli irányítója az (Osztrák Állam egyedüli irányítása alatt álló) Rail Cargo Austria AG vasúttársaság lett, az irányításszerzést az Európai Bizottság 2008. november 25-i döntésével kötelezettségvállalások előírása mellett engedélyezte (COMP/M.5096 RCA/MAV CARGO).

7. Jelenleg a MÁV Zrt. a Pályavasút Üzletágot foglalja magába, illetve holdingfeladatokat lát el az irányítása alatt álló számos leányvállalat számára: MÁV Informatika Zrt., Záhony-Port Zrt., a MÁV KfV Kft. (vasútpálya felügyelete), MÁV-FKG Kft. (pálya karbantartási- és felújítási feladatok), MÁVTI Kft. és VITECO Kft. (mérnöki tevékenység), MÁV Vasútór Kft.. Az ingatlankezelés és a vendéglátó egységek üzemeltetése terén is aktív vállalkozások a MÁV IK Kft., amely a MÁV ingatlanállományának nyilvántartását, üzemeltetését és karbantartását végzi, valamint a MÁV Vagyonkezelő Zrt., amely a MÁV részére megbízási jogviszony alapján ingatlan értékesítési, bérbeadási, fejlesztési feladatokat lát el a vasúti alaptevékenységhez szorosan nem kapcsolódó ingatlanok vonatkozásában (általános ingatlanok, sport ingatlanok, üdülők, lakások), mely utóbbi bevételeinek döntő része a MÁV-tól származik. A MÁV Nosztalgia Kft. fő tevékenysége

¹ A Tanács 139/2004/EK rendelete (2004. január 20.) a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről (az EK összefonódás-ellenőrzési rendelete), HL L 24., 2004.1.29., 1-22. o.z.

utazásszervezés, rendezvényszervezés. A MÁV csoportnak további tagjai is vannak, melyek azonban tevékenységet nem folytató, végelszámolás vagy felszámolás alatt álló vállalkozások.

A kérelmezett Resti Zrt.

8. A Resti 1993 végén jött létre a MÁV pályaudvarain és a kapcsolódó területeken levő kereskedelmi egységek üzemeltetésére (élelmiszer, ital- és dohányáru értékesítés). A Resti Zrt. a színvonalas szolgáltatásnyújtás érdekében folyamatos fejlesztést és franchise rendszer kiépítését tűzte ki célul.

9. A vállalkozás 337 darab, összesen majdnem 55 ezer négyzetméter alapterületű, a MÁV tulajdonában vagy kezelésében levő ingatlan haszonélvezeti jogával rendelkezik 2022. december 31-ig, amelyet ingatlan bérbeadás és üzemeltetés útján aknáz ki, és amely legfőbb bevételi forrását adja. A Resti Zrt. és a MÁV Zrt. közötti szerződés szerint a MÁV Zrt.-nek legkésőbb 2017. december 31-ig döntenie kell a haszonélvezet megszűnéséről vagy meghosszabbításáról. A haszonélvezeti jog megszűntét követő időszakra nézve a Resti Zrt. elővásárlási és/vagy elő-hasznosítási joggal rendelkezik az utasállató üzletkörre.

10. A Resti Zrt. tulajdonosi köre 2005 óta változatlan: a Resdan Invest Kft. (28,82%), a Kiron Invest Kft. (28,82%), a Lázár és fiai Kft. (27,89%) és a MÁV Zrt. (14,47%). A részvényesek között nincs hatályban a Resti Zrt. döntéseinek meghozatalára vonatkozóan egyedi megállapodás. A közgyűlés határozatképes, ha azon a szavazatok több, mint felét képviselő részvényes jelen van, döntéseit pedig egyszerű szótöbbséggel hozza meg.

III.

Az eljárás alá vont álláspontja

Az összefonódás céljáról és piaci hatásáról

11. A tranzakció célja az, hogy a vasúti szolgáltatásokat átfogó fejlesztési terveibe illesztett, egységes koncepció szerint gazdálkodhasson a pályaudvarok azon részeivel, melyek kiskereskedelmi és vendéglátási célra hasznosíthatók, a haszonélvezeti jog eredetileg tíz év múlva esedékes lejártá előtt is (Vj-038/2012. sz. irat).

12. A kérelmező nyilatkozata szerint a haszonélvezeti jog több esetben ellehetetlenítette az állomási szolgáltatásbővítést, az átalakítási munkálatok végzését, illetve számos esetben nem megfelelő célra történt a bérbeadás, majd a használat (pl. játékkerem, használt ruha üzlet, stb.). A felek között számos peres eljárás volt és van folyamatban.

13. A kérelmező szerint az összefonódás nem lesz hatással a MÁV csoport tagjainak üzleti tevékenységére. Bár a MÁV Zrt. és a MÁV Vagyonkezelő Zrt. végez ingatlanhasznosítási tevékenységeket, azonban az érintett ingatlankör különböző, másrészt az ügylet célja a haszonélvezeti joggal terhelt ingatlanok eddigiektől eltérő: részben vasútüzemi és utasforgalmi célú hasznosítása, az Európai Unió forrásokból megkezdett állomási rekonstrukciók keretében. Az összefonódás további célja, hogy a Resti Zrt. kizárólagos

tulajdonosaként a MÁV osztalék formájában bevételre tesz szert a továbbra is kereskedelmi célokra használt ingatlanok bérbeadásából.

14. A kérelmező nyilatkozata szerint a fenti tervek a kiemelt közlekedési csomópontokban lévő pályaudvarokon létesítendő közlekedés, kereskedelem, közigazgatás hármas koncepcióját megvalósító (K-K-K) központok tervével is összhangban állnak.

A kapcsolódó versenykorlátozásokról

15. A Resti Zrt. 2011. december 19-én megállapodást kötött az Excellent Invest Kft.-vel, melynek tagjai a Resti Zrt. eladói. A megállapodás értelmében a Resti Zrt. a 2022. december 31-ig terjedő időszakra előbérleti jogot enged az Excellent Invest Kft. jogosultjává CBA franchise rendszer keretében működő élelmiszer kiskereskedelmi egységek üzemeltetésére 29 darab vasútállomáson található, 100 m² vagy azt meghaladó nagyságú üzlethelyiségekre/területekre vonatkozóan.

16. Továbbá, a megállapodás alapján a Resti Zrt. az általa harmadik személynek bérbe- vagy üzemeltetésbe adott, illetve -adandó üzlethelyiségek/területek vonatkozásában a játék- és pénznyerő automaták üzemeltetésére az Excellent Invest Kft., illetve az általa kijelölt vállalkozás számára kizárólagos jogot engedett 2022. december 31. napjáig. A kizárólagos jog tehát a Resti Zrt. haszonélvezeti jogával lefedett valamennyi (337 darab) ingatlanra kiterjed.

17. A részvény adásvételi szerződésben a felek abban állapodtak meg, hogy a Resti Zrt. és az Excellent Invest Kft. közötti megállapodásra tekintettel a megállapodásban rögzített előbérleti jogokkal érintett vasútállomások tekintetében – figyelemmel számos vasútállomási épület előkészítés alatt álló tervezett felújítására és átalakítására, továbbá az integrált kormányzati ügyfélszolgálat (kormányablak) létrehozására irányuló szándéokra – az előbérleti jog gyakorlásának lehetőségeit az adásvételi szerződés megkötését követő tárgyalások során részletesen rögzítik. A MÁV Zrt. továbbá mindent megtesz annak érdekében, hogy a megállapodásban foglaltak teljesülhessenek a társaság jogutódlással történő megszűnése esetén, a részvények átruházása esetén pedig a tulajdont szerző részére az Excellent Invest Kft.-vel meglévő megállapodásról tájékoztatást ad.

18. A kérelmező álláspontja szerint az előbérleti jog nem tekinthető versenykorlátozó rendelkezésnek, ugyanis nem akadályozza bérletet érintő tárgyalások folytatását lehetséges bérlőkkel vagy a pályázaton résztvevőkkel. Az Excellent Invest Kft. „az első visszautasítás jogán” eldöntheti, hogy kíván-e a kiválasztott ajánlatot benyújtó lehetséges bérlő helyett szerződéses jogviszonyba lépni a MÁV Zrt.-vel (az adott szerződéses feltételek mellett). Az előbérleti jog nem képes távol tartani a kedvezőbb, az Excellent Invest Kft. számára üzletileg már nem vállalható feltételeket ajánló vállalkozásokat, hiszen racionális döntéshozó ilyen esetben nem él előbérleti jogával.

19. Továbbá, a kérelmező álláspontja szerint a nyerő- és játékgépekre vonatkozó kizárólagos szerződés gazdaságilag egyrészt eleve csekély jelentőségűnek minősül, másrészt az összefonódás megvalósulását követően az ilyen jellegű, főtevékenységéhez semmilyen formában nem kapcsolódó, az utasellátást nem szolgáló tevékenységek végzését a pályaudvarokon fel kívánja számolni. A MÁV-nál jelenleg hatályban lévő, ingatlanok bérbeadási rendjéről szóló belső utasítás ugyanis tiltja az utasforgalmi létesítményekben

pénznyerő automatak üzemeltetését szolgáló bérleti szerződés létrejöttét (Vj-038/2012. sz. irat).

IV.

Az engedélykérési kötelezettség

20. A Tpvt. 23. § (1) bekezdés b) pontja alapján vállalkozások összefonódásának minősül, ha egy vállalkozás vagy több vállalkozás közösen közvetlen vagy közvetett irányítást szerez további egy vagy több, tőle független vállalkozás egésze vagy része felett. A Tpvt. 23. § (2) bekezdés a) pontja értelmében egy vállalkozás közvetlen irányítással rendelkezik a másik vállalkozás felett, ha rendelkezik többségi szavazati jogot biztosító részvényeivel.

Függetlenség

21. A Tpvt. 15. § (1) bekezdése szerint nem függetlenek az egy vállalkozás-csoportba tartozó – egymással a (2) bekezdés szerinti irányítási kapcsolatban álló – vállalkozások. A Tpvt. 15. § (3) bekezdése szerint ugyanakkor függetlennek kell tekinteni azokat az állami vagy helyi önkormányzati többségi tulajdonban lévő vállalkozásokat, amelyek piaci magatartásuk meghatározásában önálló döntési joggal rendelkeznek [27. § (3) bekezdés]. A hivatkozott 27. § (3) bekezdés értelmében az állami vagy helyi önkormányzati többségi tulajdonban lévő érintett vállalkozások nettó árbevételének kiszámításánál azt a gazdasági egységet alkotó vállalkozást kell számításba venni, amely piaci magatartásának meghatározásában önálló döntési joggal rendelkezik.

22. Jelen határozat [10.] bekezdésében leírt tulajdonosi struktúra alapján a Resti Zrt.-nek nincs irányítója: a tulajdonosok sem egyedüli irányításra, sem közös irányításra nem képesek, mert a döntéshez szükséges többség a három meghatározó részvényes – a Resdan Invest Kft., a Kiron Invest Kft., a Lázár és fiai Kft. – közül tetszőleges kettőnek az egyetértésével előállhat. Megjegyzendő, hogy a MÁV Zrt. 14,47%-os tulajdoni részesedése a minősített többséggel eldöntendő kérdésekbe sem enged beleszólást, mely döntéskhez csak a másik három tulajdonos egyetértése szükséges. A tranzakció előtt a Resti Zrt. nem tartozik egy vállalkozáscsoportba más vállalkozással, így a kérelmezővel sem.

23. A fentiek alapján tehát mindenképpen van két olyan független vállalkozás, amely között az összefonódás a Tpvt. 23. §-a (1) bekezdésének b) pontja szerint létrejön tekintet nélkül arra, hogy a MÁV Zrt., az MNV Zrt. és a felette részvényesi jogokat gyakorló miniszter közötti milyen irányítási viszony áll fenn a Tpvt. 15. § (3) bekezdése alapján.

24. A Tpvt. 15. §-a (3) bekezdése alkalmazhatóságának vizsgálatától az eljáró versenytanács azért is eltekintett, mert az engedélykérési kötelezettség a kérelmező vállalkozáscsoportjának lehető legszűkebb értelmezése (a MÁV Zrt. függetlensége) esetén is fennáll, továbbá a versenyhatások értékelése szempontjából is közömbös, hogy hol húzódnak a MÁV Zrt. vállalkozáscsoportjának határai.

A küszöbértékek

25. A Tpv. 24. § (1) bekezdés szerint a vállalkozások összefonódásához a Gazdasági Versenyhivaltól engedélyt kell kérni, ha valamennyi érintett vállalkozás-csoport [26. § (5) bekezdés], valamint az érintett vállalkozás-csoportok tagjai és más vállalkozások által közösen irányított vállalkozások előző üzleti évben elért nettó árbevétele együttesen a tizenöt milliárd forintot meghaladja, és az érintett vállalkozás-csoportok között van legalább két olyan vállalkozás-csoport, melynek az előző évi nettó árbevétele a vállalkozás-csoport tagjai és más vállalkozások által közösen irányított vállalkozások nettó árbevételével együtt ötszázmillió forint felett van.

26. A Tpv. 26. §-ának rendelkezései alapján jelen esetben a lehető legszűkebb érintett vállalkozás-csoportok a MÁV Zrt. által irányított MÁV-csoport és a Resti Zrt..

27. Minthogy a MÁV-csoport esetében nem állt rendelkezésre 2011. évi hiteles árbevételi adat, ezért a Versenytanács a Vj-18/2009. sz. elvi jelentőségű ügyben kimondottakra (Elvi állásfoglalások 2010., 24.3. pont) figyelemmel az utolsó hitelesen lezárt üzleti év (jelen esetben 2010. év) bevételét tekintette irányadónak. A MÁV-csoport 2010-ben elért – a Tpv. 27. § (1) bekezdése figyelembevételével számított – nettó árbevétele a 15 milliárd forintot jelentősen meghaladta (százmilliárd forint feletti), és annak több, mint kétharmadát a vállalkozás-csoport Magyarország területén érte el (Vj-038/2011. sz. irat). Szintén Magyarország területén érték el nettó árbevételük több, mint kétharmadát az MNV-hez tartozó vállalkozások együttesen (a továbbiakban: MNV-csoport). A kérelmező nyilatkozata alapján a fentiek a 2011. évre változatlanul fennállnak, de a MÁV Zrt. auditált beszámolója még nem elérhető.

28. A Resti Zrt. – Tpv. 27. § (1) bekezdése alapján számított – nettó árbevétele 2010. és 2011. években közel egymilliárd forint (Vj-038/2011. és Vj-038-003/2011. sz. iratok).

29. A fentiek alapján függetlenül attól, hogy a Resti Zrt. mellett a MÁV-csoport vagy az MNV-csoport minősül-e érintett vállalkozás-csoportnak, az összefonódáshoz a Tpv. 24. §-ának (1) bekezdése alapján a Gazdasági Versenyhivatal engedélye szükséges.

V.

Az összefonódás értékelése

30. A Tpv. 30. §-ának (2) bekezdése szerint a Gazdasági Versenyhivatal nem tagadhatja meg az engedély megadását, ha – az (1) bekezdésben foglaltakat figyelembe véve – az összefonódás nem csökkenti jelentős mértékben a versenyt az érintett piacon, különösen gazdasági erőfölény létrehozása vagy megerősítése következményeként.

31. A Tpv. eddigi alkalmazási tapasztalatai alapján az eljáró versenytanács (a továbbiakban: Versenytanács) az összefonódások horizontális-, vertikális-, portfólió- és konglomerátum hatásait vizsgálta [ld. a Gazdasági Versenyhivatal Elnökének és a Versenytanács Elnökének 3/2009. számú Közleménye (a továbbiakban: Közlemény) 12. pontját].

Az érintett piacok

32. A Tpv. 14. §-a értelmében az érintett piacot a megállapodás tárgyát alkotó áru és a földrajzi terület figyelembevételével kell meghatározni. Az érintett termékpiac meghatározásakor a megállapodás tárgyát alkotó árun túlmenően figyelembe kell venni az azt – a felhasználási célra, az árra, a minőségre és a teljesítés feltételeire tekintettel – ésszerűen helyettesítő árukat (keresleti helyettesíthetőség), továbbá a kínálati helyettesíthetőség szempontjait. Földrajzi piacként azt a földrajzi területet kell számításba venni, amelyen kívül a) a fogyasztó, illetve az üzletfél nem, vagy csak számottevően kedvezőtlenebb feltételek mellett tudja az árut beszerezni, vagy b) az áru értékesítője nem, vagy csak számottevően kedvezőtlenebb feltételek mellett tudja az árut értékesíteni.

33. Az ingatlanok egy része különböző céllal bérbeadásra kerül, a pályahálózathoz kapcsolódó állomási ingatlanok egy része szintén a bérbe adható ingatlanok körébe tartozik (ezek zömének hasznélvezetéről mondott le a kérelmező két évtizeddel ezelőtt, melyet jelen üggyellett visszavásárol). Tekintettel azonban az ingatlanok – a felhasználási célok tekintetében vett – adottságainak különbözőségeire, az ingatlan hasznosítás, bérbeadás tevékenységen belül az ingatlan felhasználási funkciója szerinti elhatárolás indokolt. A kereskedelmi felhasználásra alkalmas ingatlanok tág halmazán belül elkülöníthető a kiskereskedelmi és a vendéglátó szolgáltatásra alkalmas üzlethelyiségek hasznosítása, bérbeadása, melyek a Versenytanács álláspontja szerint a jelen ügyben a lehető legszűkebb ésszerűen meghatározható termékpiacokat képezik.

34. Az ingatlanok bérbeadása területileg jobbra lokális piac. A lehető legszűkebb földrajzi piacként a Versenytanács az adott pályaudvart és közvetlen környezetét azonosította (további szegmentálás nyilvánvalóan csak extrém esetekben nyerhetne értelmet), de ennél tágabb földrajzi piac meghatározása is indokolt lehet. Az üggyellett tárgyát képező hasznélvezeti jog-csomag többféle méretű, így forgalmú és üzleti jelentőségű pályaudvari ingatlant foglal magába. A nagyobb pályaudvarok esetén a kiskereskedelem és szolgáltatások szélesebb köre is elérhető, ami képes tágítani a vonzáskörzetet (emellett az utasok egyéni útjait tekintve a pályaudvarok között is fennálhat némi helyettesíthetőség).

35. Mivel az összefonódás eredményeként egyik lehetséges piacdefiníció esetén sem várható káros versenyhatások fellépése, a Versenytanács nem tartotta szükségesnek az érintett földrajzi piac határainak pontos meghatározását.

Az összefonódás hatásainak értékelése

36. A Resti Zrt. kizárólag kiskereskedelmi és vendéglátásra alkalmas üzlethelyiségek bérbeadásával, hasznosításával foglalkozik. Mivel a vasúti pályaudvarokon található vendéglátóhelyeket és kiskereskedelmi egységeket a vasúton utazók – bizonyos mértékig – sajátos kereslete különbözteti meg az átlagos létesítményektől, célszerű az erre a célra alkalmas, a vasúti pályaudvarokon vagy közvetlen környékükön található ingatlanok bérbeadásának tevékenységéből kiindulni.

37. Ezen a szűk érintett piacon a felek között az összefonódás előtt ugyanakkor nem volt verseny: egyes pályaudvarokon a hasznélvezeti jog eleve monopóliumot jelentett (amely piaci pozíciót az esetek egy részében a pályaudvarok környéke jelentette versenynyomás sem gyengítette jelentősen, arra azonban az összefonódás nincs hatással). Azon túl, hogy a pályaudvarok egy részén nincs más hasonló célra használható ingatlan, a Resti Zrt. szerződéses kizárólagossági jogosultsága termékkörök értékesítésére is kiterjed (élelmiszeripari, dohányáru és szeszes ital), a MÁV Zrt. az alkalmas ingatlanokat hasonló jellegű, versenyző tevékenységre kizárólag a Resti Zrt. beleegyezésével használhatja (Vj-038/2011. sz. irat) tekintettel a felek között érvényben lévő, pályaudvari kiskereskedelmi és vendéglátó tevékenységet kiszervező, hosszú távú megállapodásra.

38. Az ügylet eredményeképp ezen jogok a MÁV csoportba kerülnek (vissza), amely a kérelmező nyilatkozata szerint döntően eltérő célra hasznosítható ingatlanok bérbeadását végző vállalkozásokat foglal magába, így a kiskereskedelmi és vendéglátási céllal bérbe adható pályaudvari és környéki ingatlanok szegmensén az összefonódás nem vagy minimális horizontális bővülést eredményez (a termékkörökre kiterjedő kizárólagosság feloldásával együtt). A jelenleg hasznélvezeti joggal terhelt ingatlanok egy részét a kérelmező az eddigiektől eltérő: nyilatkozata szerint részben vasútüzemi, részben utasforgalmi célra tervezi hasznosítani, tehát alaptevékenységét bővebb „ingatlanbázison” képes kifejteni, a továbbra is kereskedelmi célokra bérbeadott ingatlanok vonatkozásában pedig a bérbe adó személyében következik be változás.

39. Szélesebb érintett földrajzi piac meghatározása mellett a kérelmezett (adott számú üzlete és) forgalma értelemszerűen alacsonyabb piaci részesedést eredményez; a kérelem alapján az statisztikai adatok csak szélesebb földrajzi léptékben elérhetők, így az azokkal alátámasztható piaci részesedések csekélyek, 10% alattiak (Vj-038/2012. sz. irat), a Közlemény 14. pontjának küszöbértéke alatt maradván.

40. A MÁV Zrt. tevékenységei között nem azonosíthatók a lehetséges érintett piacokhoz vertikálisan vagy másképp kapcsolódó érdemi tevékenységek, ezért az összefonódás következtében nem valószínűsíthető vertikális hatások fellépése. A hasznélvezet joga a kérelmezőhöz kerül, aki a kereskedelmi kiaknázást az eddigiektől eltérő koncepció alapján tervezi végrehajtani [(lásd 13-14. bekezdések)], azonban racionális döntéshozóként nem áll érdekében a jogok megváltásáért folyó verseny torzítása, hiszen annak a bérbeadásból származó bevételek látnák kárát.

41. A káros horizontális és vertikális hatások hiánya mellett az összefonódás következtében portfólió vagy konglomerátum hatás fellépése sem valószínűsíthető.

42. Mindezek alapján az eljáró versenytanács a Tpv. 77. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerinti határozatában – egyezően a Tpv. 71. § (2) bekezdés alapján tett vizsgálói indítvánnyal – az összefonódást engedélyezte.

A kapcsolódó versenykorlátozások

43. A Tpvt. 30. § (5) bekezdése értelmében az összefonódáshoz adott engedély kiterjed mindazokra a versenykorlátozásokra, amelyek az összefonódás megvalósításához szükségesek.

44. A fentiek szerinti ún. kapcsolódó versenykorlátozásokra nézve a Versenytanács Vj-135/2005 sz. elvi döntése (lásd Elvi állásfoglalások 2010., 30.8. pontja) rögzíti, hogy „a Gazdasági Versenyhivatal az összefonódást engedélyező határozataiban főszabályként – egyezően az Európai Bizottság gyakorlatával is – nem végzi el annak értékelését, hogy az összefonódást eredményező szerződésben szereplő versenykorlátozás a Tpvt. 30. § (5) bekezdése szerinti kapcsolódó versenykorlátozásnak minősül-e. Azt a jövőben – csakúgy, mint a Tpvt. hatályon kívül helyezett 18. §-a szerinti további esetekben – az érintett vállalkozásoknak saját maguknak kell eldönteniük”.

45. A fentiekre figyelemmel az eljáró Versenytanács jelen határozatában érdemben nem foglalkozott az 1. bekezdést szerinti tranzakciót létrehozó szerződés kérelmező egyes piaci tevékenységeit korlátozó rendelkezéseivel [(lásd 15-19. bekezdések)].

46. Az eljáró versenytanács ugyanakkor megjegyzi, hogy a hivatkozott klauzulák nem illenek a Tpvt. 30. § (5) bekezdése szerinti szükséges versenykorlátozások körébe (lásd pl. a Vj-102-011/2011. sz. döntés 25-29. bekezdéseit), hiszen az utóbbiak tipikusan a vevőt védik és az eladót korlátozzák. Megjegyzi továbbá a Versenytanács, hogy jelen engedélyező határozat nem zárja ki, hogy a Gazdasági Versenyhivatal esetlegesen külön versenyfelügyeleti eljárásban vizsgálja az említett klauzulák versenykorlátozó és összefonódáshoz kapcsolódó jellegét.

VI.

Eljárási kérdések

47. A GVH hatásköre a Tpvt. 45. §-án, illetékessége a Tpvt. 46. §-án alapul. E rendelkezések értelmében a GVH kizárólagos hatáskörrel rendelkezik minden olyan versenyfelügyeleti ügyben, amely nem tartozik bíróság hatáskörébe (Tpvt. 86. §), illetékessége pedig az ország egész területére kiterjed.

48. A Versenytanács határozatát – a Tpvt. 73. § (2) bekezdésének alkalmazásával – tárgyalás tartása nélkül hozta meg.

49. A Versenytanács jelen eljárásban a Közleményben foglaltak alapján alkalmazta a Tpvt. 63. §-a (3) bekezdésének ac) pontját, amely szerint a határozatot 45 napon belül kell meghozni, amennyiben az engedély a Tpvt. 30. §-ának (2) bekezdése alapján nyilvánvalóan nem tagadható meg.

50. A kérelmező a Tpvt. 62. § (1) bekezdésének b) pontja szerinti igazgatási szolgáltatási díjat előzetesen leróta, így arról a Versenytanácsnak nem kellett rendelkeznie.

51. A Tpvt. 44. §-ának 2012. február 1-jétől hatályos szövege a versenyfelügyeleti eljárás tekintetében sem zárja ki a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 72. §-a (4) bekezdésének alkalmazhatóságát. A hivatkozott jogszabályhely a) pontja értelmében indokolást és jogorvoslatról való tájékoztatást nem tartalmazó egyszerűsített döntés hozható, ha a hatóság a

kérelemnek teljes egészében helyt ad, és az ügyben nincs ellenérdekű ügyfél, vagy a döntés az ellenérdekű ügyfél jogát vagy jogos érdekét nem érinti.

52. A Vj-024-012/2012. sz. döntésében a Versenytanács a Ket. 72. §-a (4) bekezdésének a) pontja szerinti egyszerűsített döntés meghozatalát kizáró körülmények közé sorolja, ha „valamely egyéb okból a Versenytanács úgy értékeli, hogy a döntés indokainak megismerése mellett méltányolható közérdek szól (így például a közvélemény által kiemelten figyelemmel kísért ügy esetén, vagy ha a döntés az előzőekben nem említett körben a jogalkalmazás szempontjából fontos megállapítást tartalmaz)”. Jelen ügyben az eljáró versenytanács többségi állami tulajdonú vállalkozás irányításszerzését engedélyezte, amely indokolásának nyilvános határozatban történő megjelenítéséhez álláspontja szerint méltányolandó közérdek fűződik.

53. Az eljárást befejező döntést a Tpv. 63. §-a (3) bekezdésének a) pontja szerint a hiánytalan kérelem, illetve a hiánypótlás beérkezését követő naptól számított negyvenöt napon belül kell meghozni, amennyiben az engedély a Tpv. 30. § (2) bekezdése alapján nyilvánvalóan nem tagadható meg. Minthogy hiánypótlás elrendelésére nem került sor, ezért az ügyintézési határidő kezdőnapja a Tpv. 63. § (3) bekezdése és a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatási általános szabályaitól szóló 2004. évi CXL. törvény 65. § (1) bekezdése alapján a kérelem beérkezését követő nap, azaz 2012. május 24. volt. Az ügyintézési határidő 2012. július 7-e.

Budapest, 2012. június 14.

dr. Dobos Gergely sk.
eljáró versenytanács tag

dr. Tóth András sk.
a Versenytanács elnöke,
versenytanács tagként eljárva

dr. Miks Anna sk.
versenytanács tag

Kiadmány hitelélül:

Márkus Elvira